

Plekbord

informatieblad van Heemkundekring Onsenoort

Colofon

Jaargang: 39
April 2018

Uitgave:

Heemkundekring Onsenoort
www.hkkonsenoort.nl

Secretariaat:

Grotestraat 103
5151 JD Drunen
tel: 0416-320995.
bestuur@hkkonsenoort.nl

Bank:

NL19RABO0136504418
t.n.v. Heemkundekring
Onsenoort Nieuwkuijk

Opening Heemkamer

Zaterdag 5 mei
Van 9 uur tot 12 uur

Redactie:

Toon Groot
Tel: 0416-375835

Inleveradres kopij:

Redactie Plekbord
Heusdenseweg 1
5154EJ Elshout

Kopij via e-mail:

plekbord@hkkonsenoort.nl

Kopij volgende Plekbord

inleveren vóór:
15 mei 2018

In dit nummer o.a.:

Column Adrie Verboord
Monumentmoment
Lezing: Tradities &
immaterieel Erfgoed
Excursie naar Leuven.
Agenda

Digitale Plekbord:

Lezing 5 mei
Hans van den Eeden

Beste lezers,

"April doet wat hij wil", is een oude weerspreuk. Vroor het nog flink bij het samenstellen van het vorige Plekbord, thans hebben we de thermometer al weer boven de 25 graden gehad. Lekker toch, maar ook wel weer even wennen. In dit Plekbord verwijzen wij u uiteraard weer naar diverse activiteiten in ons heem, zoals een lezing, onze expositie's en natuurlijk weer mooie wandelingen. Genoeg te doen dus weer de komende maand en oh ja, vergeet niet om je aan te melden voor onze mooie dagexcursie naar Leuven.

Veel leesplezier

Dagexcursie naar Leuven

De dagexcursie gaat dit jaar op zaterdag 9 juni naar de Belgische stad Leuven. De kosten zijn €45,- per persoon. Inschrijven kan bij het secretariaat, liefst per mail bestuur@hkkonsenoort.nl, of telefonisch 0416-320995. Bij het inschrijven s.v.p. vermelden: naam, aantal personen en telefoonnummer. Het inschrijfbedrag kan worden overgemaakt op onze rekening: NL19RABO0136504418.

Vanaf half acht is het parkeerterrein van Abdij Mariënkroon open en kunt u uw auto of fiets daar parkeren. Ans en Bart staan dan voor de ontvangst klaar met de namenlijst. We willen vervolgens om 08.00 uur vertrekken met de twee KRAS-bussen om dan tussen 9.30 en 10.00 uur in Leuven aan te komen bij Salons Georges. Daar worden we ontvangen met koffie/thee en gebak. Aansluitend worden we verdeeld in groepen en met begijnengidsen beginnen we aan de stadswandeling met o.a. een bezoek aan het Groot Begijnhof. Na de wandeling hebben we een lunch bij Salons Georges, waarna er volop gelegenheid is voor verder bezoek aan deze bierstad, te winkelen of te terrassen. Om 16.30 uur vertrekken we dan weer, zodat we tussen 18.00 en 18.30 uur weer terug in Nieuwkuijk zijn.

Gespecialiseerd in:

**Starline zwembaden
Hoogwater folie zwembaden
Zwembad renovaties**

Voor een vrijblijvende offerte bel

073-594 2962

of mail naar:

sales@visserszwembaden.nl

Africalaan 11b • 'woonboulevard de Herven' • 's-Hertogenbosch
www.visserszwembaden.nl

i.s.m. Vissers bouwbedrijf, onderhoud-gebouwen service en schilderwerken.

Column

De platte kar

Op 15 april heeft PSV de competitie in de eredivisie in zijn voordeel beslist. Als 'supporter op afstand' heb ik daaraan ook het nodige plezier beleefd. Mijn voorkeur voor PSV is in feite gewoon Brabants chauvinisme. Waarom immers juichen voor Amsterdam of Rotterdam als het ook voor Eindhoven kan? Maar het gaat me in deze column helemaal niet over het voetbal, maar over 'de platte kar'. Iedere keer, wanneer PSV kampioen wordt, komt de platte kar uit de stalling om de kampioenen middels een rondrit 'aan den volke' te tonen. Deze platte kar is inmiddels een platte kar vol high tech en andere snuffjes geworden, maar hoe die er in de toekomst ook uit mag gaan zien, het was, het is en het blijft 'de platte kar'. Zelf heb ik ook nog wel herinneringen aan de platte kar. Maar niet als voetbalkampioen. Toen ik in 1968 slaagde voor het eindexamen op het Dr. Mollercollege in Waalwijk was het ook de gewoonte om op de platte kar een rondje door Waalwijk te maken. Maar toen stonden er naast de geslaagden alleen een aantal kratjes bier op de platte kar, voor zover ik het me althans kan herinneren. Een tweede keer betrof het een heel andere gebeurtenis. Het jaar weet ik niet meer precies, maar het zal 1974 of 1975 geweest zijn. We woonden in ieder geval nog maar kort in Nieuwkuijk, toen in de buurt een diamanten huwelijk gevierd werd. Dus werd er een platte kar gecharterd, waarop volgens de plaatselijke traditie een thema werd uitgebeeld. Voor onze buurt was dat thema 'de mandenmaker', omdat de diamanten bruidegom mandenmaker was bij de fa. Verboord in Vlijmen. We hebben daarvoor toen een mooie gevlochten molen mogen lenen. Dit zou ik me zeker weten nooit meer herinnerd hebben, als we momenteel als vereniging niet zoveel aandacht aan de mandenmakerij zouden besteden. Na de presentatie aan het diamanten paar kon de rondgang langs de Nieuwkuijke horeca beginnen. Geloof me, er waren toen nog heel wat meer cafés en bars om bij aan te leggen, dan tegenwoordig.

De meeste ritjes op de platte kar heb ik echter gemaakt in de Achterstraat in Vlijmen. Op weg naar school of daarvan terugkomend gebeurde het nogal eens, dat je achter op de platte kar kon springen en je gerieflijk liet rijden in plaats van te lopen. In mijn herinnering en beleving was dat de échte platte kar, want daar stond doorgaans een paard voor. Platte kar en paard, die twee horen gewoon bij elkaar. Daarbij ging het er helemaal niet om hoe snel het ging. Het paard liep namelijk helemaal nooit snel. Het liep in een rustige, monotone stap en de boer straalde altijd dezelfde rust uit als zijn paard. In die jaren had de tijd nog helemaal geen haast.

In de jaren van mijn lagere school tijd hoorde boer met paard en wagen nog tot het straatbeeld.. De platte kar, een mooie herinnering en zeker ook een stukje heemkunde. Dat hij nog vaak door Eindhoven mag rijden.

Monumentmomentje

Wie op een zonnige dag neerstrijkt op het terras van het Gouverneurshuis in de vesting Heusden, valt het wellicht op dat op het koetshuisdeel een geschilderde klok is bevestigd, voorzien van een bel. Rijst de vraag wat de betekenis hiervan is met de tijd "tien voor twaalf" en het jaartal 1829. Ik moet u teleurstellen. Ik weet het antwoord niet. Op een oude foto komt de klok, als een nog werkende klok, voor boven de hoofdingang van het museum, daar

Schel
Bureau voor elektro-
en installatietechniek

verwarming | elektra | gas | water | licht

www.schel.nl

Elshout | Tel. (0416) 32 10 50

opgehangen na een verbouwing door C.A. Roomer die tot 1892 het Gouverneurshuis bewoonde.

Het verhaal gaat dat de bel mogelijk de laatste schoolbel is geweest van het voormalige weeshuis. Dit weeshuis stond tussen het Gouverneurshuis en het huidige Weessteegje, dat vóór de restauratie van de vesting enkele meters oostelijker lag. Adriaan Dulsch en zijn vrouw Machteld van der Pol bestemden in hun testament in 1574 hun woning voor de oprichting van een weeshuis voor 'sestien armer weeskinderen, te weten acht knechtken ende acht meijskens, geboren uit der stadt ende lande van Heusden ende van anders nergens'. Het echtpaar bepaalde dat alleen weeskinderen vanaf vijf jaar of ouder mochten worden opgenomen en dat zij er tot hun vijftiende mochten blijven. Rond 1610 is het weeshuis geopend en het heeft tot 1879 bestaan. In dat jaar is het afgebroken. Hoewel het nergens in de archieven terug te vinden is, zou het dus best kunnen dat deze bel het "klokje van gehoorzaamheid" is geweest van de weeskinderen van Heusden van 200 jaar geleden.

Vlijmen in de jaren '50 en '60

Heimwee naar het Vlijmen van de jaren '50 of '60, of juist benieuwd hoe het dorp Vlijmen er in die tijd uitzag? Tot en met zaterdag 5 mei houden we een foto-expositie over die periode in de bibliotheek van Vlijmen. We

hebben panelen opgesteld met ca. 400 foto's van straatbeelden, woningen, boerderijen, winkels, personen etc. De expositie is geopend tijdens de openingsuren van de bibliotheek, zie www.bibliotheekheusden.nl.

Speciaal voor deze expositie is een boek samengesteld met een selectie van ca. 200 foto's met beschrijving. Dit boek ligt ter inzage op de expositie en is te koop bij de Bruna boekwinkel in Vlijmen voor €10.

Dodenherdenking op 4 mei

Op 4 mei a.s. vindt weer de jaarlijkse Nationale Dodenherdenking plaats. Al vele jaren wordt een herdenking gehouden in Drunen, Elshout, Heusden-Vesting en in Vlijmen. Sinds enkele jaren zorgen Toon Groot en Bart Beard in resp. Elshout en Drunen voor een lokaal thema. In Elshout gaat het lokale thema nu over de Canadese piloot Bob Jones, die na een vliegtuigcrash op 31 december 1944 om het leven kwam en in Elshout begraven is. In Drunen gaat het lokale thema over Marien de Wit, die op 10 mei 1940, de dag dat de Duitsers ons land binnenvielen, in een kazemat in Roermond om het leven kwam. In de MGT-uitgave van april is een levensverhaal over hem opgenomen.

Expositie 'De Mandenmakerij'

Sinds de opening op zaterdag 17 maart hebben wij genoten van de grote belangstelling die er voor deze expositie is. Vele bezoekers hebben herinneringen aan het mandenmakervak door hun vader en/of opa. Ook hebben we al verschillende groepsbezoeken mogen ontvangen. De tentoonstelling zal tot het einde van dit jaar op verschillende data open zijn. Die data worden steeds tijdig vermeld in dit Plekbord en in de lokale media. Van de Stichting Abdij Mariënkroon, die het erfgoed van de paters Cisterciënzers beheert en uitdraagt, hebben wij een mooi bedrag ontvangen als bijdrage in de gemaakte kosten voor het inrichten van deze expositie. Op 2^e Pinksterdag, 21 mei, is de expositie weer geopend van 13.00 tot 17.00 uur. Die middag zal mandenmaker Arie Versteeg uit Wijk en Aalburg in de De la Courtzaal demonstraties geven van het mandenmakervak. In die zaal wordt dan ook een film vertoond.

Begin mei zal door onze vereniging een boek worden uitgegeven over de mandenmakerij van Vlijmen e.o. Echter geen boek zoals we gewend zijn, maar een verzameling van eerdere publicaties over de mandenmakerij, verhalen, krantenknipsels, wetenswaardigheden, dialect, prachtige foto's etc. Het boek heeft ca. 150 pagina's en is dan te koop bij Bruna in Vlijmen, Sikkers in Drunen en bij het secretariaat.

Met onze plannen voor een traplift zijn we al ver gevorderd. Het streven is om de lift eind augustus operationeel te hebben. Hiermede wordt de toegankelijkheid voor de mandenmakerepositie in de heemkamer voor ouderen en/of gehandicapten aanzienlijk verbeterd.

Inleveren kopij het volgende plekbord vóór 15 mei a.s

Schnitzelrestaurant - Café
Het Oude Tramstation

“Komt u ook de
**beste schnitzels
van Brabant
bij ons eten?”**

Woensdag t/m zaterdag vanaf 16:30 uur, zondag vanaf 15:00 uur

Heusdenseweg 16, Elshout 0416 - 375382
www.oudetramstation.nl

Archief

Mevr. Dora Dusomos, Onsenoortsestraat 37 te Nieuwkuijk, zoekt een bestemming voor het archief van haar overleden echtgenoot. Het archief bevat o.a. informatie over het Nederlands Trekpaard en De Haflinger

Lezing 'Tradities of Immaterieel Erfgoed'

Op dinsdag 29 mei een lezing over 'Tradities' of 'Immaterieel Erfgoed' en de spreker is niemand minder dan Ineke Strouken, voormalig directrice van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed. Strouken komt spreken over het belang van tradities voor onze

maatschappij en voor ons persoonlijk. Haar instituut plaatste onder meer het Draaksteken, het Oogstdankfeest en de Passiespelen op de Unescolijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed. Strouken werd met de dood bedreigd toen ze haar mening gaf over Zwarte Piet. Toch prijkt ook het Sinterklaasfeest sinds vorig jaar op de Unescolijst.

De lezing wordt gehouden in Partycentrum De Remise, Grotestraat 267 te Drunen, aanvang 19.30 uur. De entree bedraagt €4,- incl. kop koffie/thee bij binnenkomst. Aanmelden voor deze lezing is gewenst, Dat kan via de website www.hkkonsenoort.nl, per mail bestuur@hkkonsenoort.nl en telefonisch 0416-320995. Ineke Strouken, voorheen directrice van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed. Sinds haar pensionering is zij nu bestuurslid van de Stichting Brabants Heem.

Bert
v. Heesbeen
schilderwerken

Boscheweg 32, 5151 BD Drunen
Tel. 0416.373335 / mob.nr. 06.27337481
bertvanheesbeenschilderwerken@gmail.com

Sterrenwacht Halley

Aan de Sterrenwacht Halley te Vinkel/Heesch hebben wij op 2e Pinksterdag onze heemunit ter beschikking gesteld om te zien of er in onze regio belangstelling voor dit onderwerp is. Hun persbericht luidt:

Op 2e Pinksterdag zal er door twee amateur astronomen René Esser en Urijan Poerink een lezing worden gegeven over Sterrenkunde genaamd "De Ruimte om ons Heem". Dit is een eerste lezing in een cyclus. Deze eerste lezing geeft u inzicht in de grootte van de ruimte op deze aardbol, de zon en planeten, de sterren, melkwegstelsels, zwarte gaten etc.

Verder zal er via sterrenkundig materiaal en posters uitleg worden gegeven over de wonderen van het heelal.

Als vervolg zullen er meer lezingen volgen over de Zon, Sterren, Planeten, Kometen, etc. Bent u geïnteresseerd in een sterrenkijkavond, dan kunt u zich ter plaatse opgeven om er een bij te wonen.

Publiekssterrenwacht Halley, Vinkel / Heesch

Overlijden Mari van Esch

Op 10 april jl. is ons lid Mari van Esch op 55-jarige leeftijd na een langdurige ziekte overleden. Vorig jaar hebben we met Mari een grote herdenkingsdienst in Haarsteeg georganiseerd. Daarbij hebben we stil gesaan bij het sneuvelen van zijn oom Mari van Esch op 10 mei 1940 in het Limburgse Kessel, de dag dat de Duitsers ons land binnenvielen. Daarbij is toen ook het grafmonument van zijn oom gerestaureerd en hebben we een grafrommel op het grafveld geplaatst. Na de afscheidplechtigheid van Mari op 17 april zijn de ontvangen bloemstukken op het graf van zijn oom gelegd. Foto Ad Hartjes.

Brasserie - Restaurant - Partycentrum

Remise

- Gezellig een hapje en een drankje in de Brasserie
- Uitgebreid dineren in het Restaurant
- Geheel verzorgd feest in het Partycentrum

Lid van:
Zo vrij is Brabant

Grotestraat 267, 5151BM Drunen
Telefoon: 0416-372393 Fax: 0416-320053
www.remise.nl info@remise.nl

Klerks
Groep

P. Klerks administraties

Financieel advies & Administratiekantoor

Kerkstraat 74
5154 AR Elshout
T. 0416-37 26 85
E. administratie@klerksgroep.nl

Wie, wat, waar?

In het vorige Plekbord plaatsten we bijgaande foto en meteen kregen we een reactie van Joke Verboord-Serraris: Voor mij is het 100% zeker dat het onze eigen "Dam" is, gelegen tussen de nummers van Achterstraat 64 en 66 in Vlijmen. Op dit gedeelte staat daar sinds een 15 tal jaren het nieuwbouwhuis. Tante Sientje van 96 vroeg ik, wie staat op de foto? En zij twijfelde niet lang en zei dat het sprekend Piet van Oijen is. Gelet op de enorme klompen zou dat goed kunnen. Gelet ook er op dat Piet van Oijen bij Martinus & Betje Verboord regelmatig bezoek bracht en gelet er op dat ik wel meer foto's heb van Piet van Oijen, dat hij daar altijd opstaat met een bord met tekst voor zijn buik. De tekst 'Nieuw Kuijk wordt Oud', zou er misschien op kunnen duiden dat in die dagen, Nieuwkuijk niet langer zelfstandig was maar toegevoegd aan Vlijmen (?). Maar dat is maar een suggestie. Een andere suggestie is, dat iemand Van Kuijk heet en hiermee geïmiteerd wordt. Wat dat betreft, was Piet van Oijen altijd de man van jolijt en van verpakte boodschappen in figuurlijke zin.

AGENDA

Zondag 29.4 Dorpswandeling Nederhemert

Door Ad Hartjes en Bart Beard.
Vertrek om 10.00 uur bij de speeltuin.

Zondag 6 mei, Dorpswandeling Drunen

Door Bart Beard en Jan van der Linden.
Vertrek om 10.00 uur op het Raadhuisplein.

Zondag 13 mei, Dorpswandeling Vlijmen

Door Bart Beard en Jan van der Linden.
Vertrek om 10.00 uur bij Hotel Prinsen.

Maandag 21 mei (2e Pinksterdag) expositie 'De Mandenmakerij'

In de heemkamer Abdij Mariënkroon, van 13.00 tot 17.00 uur.

In de heemunit is er die middag een activiteit van 'Sterrenwacht Halley'.

Zondag 27 mei, wandeling Poort van Heusden door Henk Roestenburg

Vertrek om 10.00 uur bij Boomkwekerij Roestenburg in Nieuwkuijk.

Dinsdag 29 mei Lezing van Ineke Strouken over: 'Tradities of Immaterieel Erfgoed'.

Aanvang 19.30 uur in Partycentrum De Remise in Drunen.

Zondag 3 juni expositie 'De Mandenmakerij'

In de heemkamer Abdij Mariënkroon,
van 13.00 tot 17.00 uur.

5 mei lezing tijdens “Drunense deining”

Het leven in vrijheid en de democratie moeten we meer waarderen en koesteren. Vrijheid is niet vanzelfsprekend. Het is goed om hier op zaterdag 5 mei, Bevrijdingsdag, tijdens de “Drunense Deining” bij stil te staan. Dit is de mening van schrijver en journalist Hans van den Eeden. De Drunense Deining is een initiatief van de openbare bibliotheken in de gemeente Heusden. De lezing wordt om 11.00 tot 12.00 uur in de Drunense bibliotheek gehouden. De Heusdenaar werkt

aan een boek over de nadagen van de Tweede Wereldoorlog. In het boek “Thuis in de abdij” wordt met name teruggegaan naar de nadagen van de Tweede Wereldoorlog waar bijna alle inwoners van het dorp Nieuwkuijk tijdelijk naar abdij Mariënkroon verhuisden.

Onder bijzondere omstandigheden woonden en leefden de inwoners in de abdij. Tijdens de lezing wordt ook ingegaan op het feit dat de Cisterciënzers zelf uit Frankrijk gevlucht waren. In 1904 betrokken zij het voormalige kasteel Onsenoort in Nieuwkuijk.

Recent verleende de Focolarebeweging, de huidige bewoners van de abdij, opvang aan vluchtelingen uit onder andere Eritrea en Syrië. In eigen land wordt hun vrijheid aangetast. Naast de situatie in Nieuwkuijk verhaalt Van den Eeden ook over de “bijna ramp” van de korenmolen in november 1944 in Drunen. Ook aan het drama van de Heusdense stadhuisramp in november 1944, waarbij 134 burgers om het leven kwamen wordt aandacht besteed. Veel burgers waanden zich veilig in de kelder onder het stadhuis die als schuilkelder was ingericht. In verband met de opmars van de geallieerden stak de Duitse bezetter de Bergsche Maas over. Voor het zover was werden het Heusdense stadhuis en de St. Catharinakerk, De Grote of Catharijnekerk, de Lutherse kerk, de kerken in Herpt en Hedikhuizen opgeblazen. Omdat Heusden in de frontlinie kwam te liggen werd de bevrijding een evacuatie. In verband met de

Hans van den Eeden

**VRJHEID
SPREEKT
NIET VOOR
ZICH**

GEEF VRJHEID DOOR

verwoesting van veel huizen vonden ook Heusdenaren gastvrij onderdak in de abdij. Dat gold ook voor inwoners uit Nieuwkuijk. Door verwoesting van hun woning keerden een aantal naar de abdij terug. Van den Eeden heeft verschillende boeken over cultuurhistorie op zijn naam staan. De toegankelijke lezing wordt ondersteund met een PowerPoint presentatie. * Aanmelden voor deze gratis lezing is gewenst:

info@bibliotheekheusden.nl